

سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت آموزش و ترویج

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

چه بکاریم؟

۲

۱۱۸۸

کمیته علمی نهضت مردمی تولید و کاشت یک میلیارد نهال

◆ مقدمه

همه‌ساله در سطوح وسیعی از عرصه‌های ملی مستعد کشور در قالب طرح‌های جنگل‌کاری و توسعه فضای سبز، گونه‌های مختلف درختی و درختچه‌ای با هدف ارتقاء سطح پوشش سبز کاشته می‌شوند. لازمه موفقیت جنگل‌کاری‌های انجام‌شده علاوه بر شناسایی عرصه‌های مستعد و مکان‌یابی دقیق محل‌های کاشت، انتخاب گونه‌های مناسب با شرایط اکولوژیک مناطق کاشت و بردبار به تنش‌های محیطی است. در این بروشور سعی شده مهم‌ترین گونه‌های جنگلی مناسب برای کاشت در نواحی رویشی مختلف کشور معرفی شوند.

◆ معیارهای لازم برای انتخاب گونه در جنگل‌کاری

- با توجه به غنای گونه‌های گیاهی کشور و سازگاری آنها با شرایط اکولوژیک مناطق انتشار از یک‌سو و مخاطرات استفاده از گونه‌های غیربومی از سوی دیگر، استفاده از گونه‌های بومی در جنگل‌کاری‌ها باید در اولویت قرار گیرد.
- متناسب با شرایط اکولوژیک منطقه و شرایط کشور از نظر بحران منابع آب، استفاده از گونه‌های کم‌نیاز و بردبار به خشکی و شوری خاک بسیار حائز اهمیت است.
- علاوه بر موارد فوق، انتخاب گونه بستگی به هدف جنگل‌کاری (احیاء جنگل، توسعه جنگل، تولید چوب، زیبایی منظر و ...)، روش کاشت (بذر یا نهال) و منابع و امکانات در دسترس دارد.

♦ گونه‌های مناسب برای جنگل‌کاری در نواحی رویشی مختلف کشور

(۱) ناحیه رویشی هیرکانی (جنگل‌های شمال کشور)

گونه	کاربرد	روش تکثیر	روش کاشت	شیوه تولید نهال
پلت	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	زمینی
شیردار	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	زمینی
توسکای قشلاقی	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	زمینی
توسکای ییلاقی	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	زمینی
شمشاد	احیا	بذر	نهال کاری	گلدانی
نمدار	احیا	بذر	نهال کاری	زمینی
زربرین	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
گیلاس وحشی	احیا	بذر	نهال کاری	زمینی
ون	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	زمینی
سفیدپلت	احیا	قلمه	نهال کاری	زمینی
بلندمازو	احیا	بذر	نهال کاری	گلدانی
اوجا	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	زمینی
ملج	احیا	بذر	نهال کاری	زمینی
آزاد	احیا	بذر	نهال کاری	زمینی

۲) ناحیه ریشی ایرانی - تورانی (نواحی مرکزی ایران و رشته کوه زاگرس)

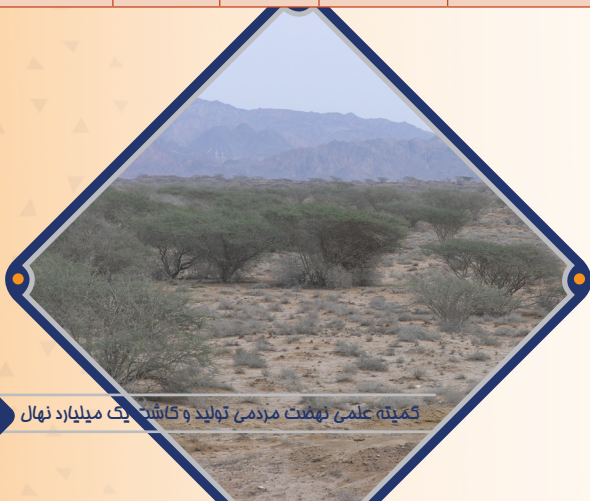
گونه	کاربرد	روش تکثیر	روش کاشت	شیوه تولید نهال
کیکم	احیا	بذر	نهال کاری	گلدانی
انواع بادام وحشی	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
			کپه کاری	-
ارغوان	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
انواع تاغ	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
			بذرپاشی	-
بنه	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
			کپه کاری	-
انواع گلابی وحشی	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
انواع بلوط	احیا- توسعه	بذر	کپه کاری	-
			نهال کاری	گلدانی
گز شاهی	احیا- توسعه	قلمه	نهال کاری	گلدانی
محب	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی

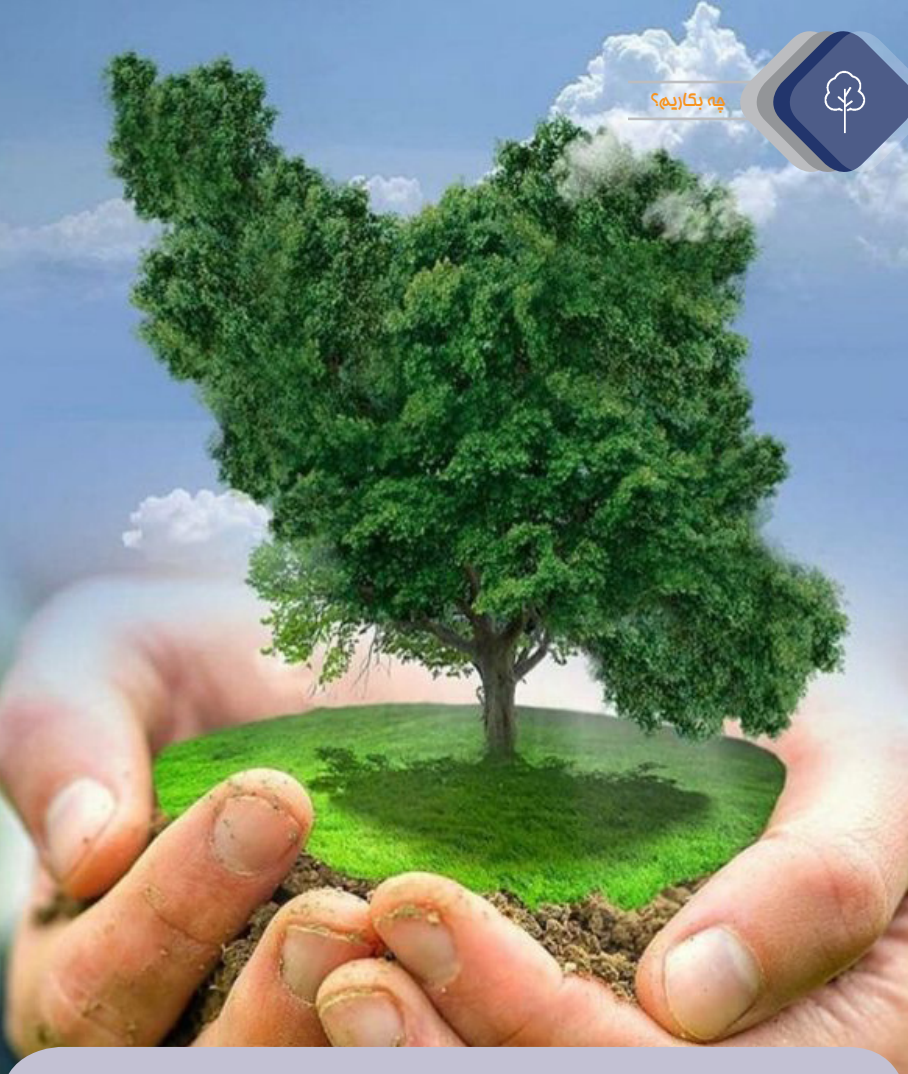

۳) ناحیه رویشی صحارا- سندی (جنگل‌های حاشیه خلیج فارس و دریای عمان)

گونه	کاربرد	روش تکثیر	روش کاشت	شیوه تولید نهال
انواع آکاسیا	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
حرا	احیا- توسعه	پروپاگول	نهال کاری	گلدانی
کهور ایرانی	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
چندل	احیا- توسعه	پروپاگول	نهال کاری	گلدانی
پیر	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
درخت مسواک	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
گز شاهی	احیا- توسعه	قلمه	نهال کاری	گلدانی
بنگرو	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
رملیک، لمرک، رملک	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
کنار، سدر	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی
انار شیطان	احیا- توسعه	قلمه	نهال کاری	گلدانی
گز روغن	احیا- توسعه	بذر	نهال کاری	گلدانی

عنوان: چه بکاریم؟

ناظر: کمیته علمی نهضت مردمی تولید و کاشت یک میلیارد نهال

نویسندگان: مصطفی خوشنویس، محمدحسین صادقزاده حلاج

همکاران: مهدی پورهاشمی، محمد متینیزاده، فاطمه عباسپور، فیروزه حاتمی

تنظیم، چاپ و نشر: ویدا همتی، فتح‌اله بهرامی

طراحی و صفحه‌آرایی: نرگس بهادر

ناشر: نشر آموزش کشاورزی- دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی

شمارگان: محدود

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۱

مسئولیت درستی مطالب با نویسندگان است.

شماره ثبت در مرکز فن‌آوری اطلاعات و اطلاع‌رسانی کشاورزی به ۶۳۱۳۰ تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰ است.

نشانی: تهران، خیابان آزادی، بین نواب و رودکی، پلاک ۲۰۵، معاونت آموزش و ترویج کشاورزی
تلفن: ۶۶۴۳۰۴۶۵ | تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۶۴ | کد پستی: ۱۴۵۷۸۹۶۶۸۱